

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ESPAI PÚBLIC I EL DRET A L'ACCESSIBILITAT I LA INCLUSIVITAT (MANTENIMENT DE L'ESPAI PÚBLIC)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 8 de febrer de 2023, en la sessió de la **Sindicatura itinerant** celebrada al barri d'Horta, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El mal estat de conservació que presentaven les escales del passatge de Ceuta, així com la manca de manteniment de la vegetació que les envaïa i dificultava el pas dels vianants.
- El carrer de les Coves d'en Cimany, que connectava amb el passatge de Ceuta, estava sense pavimentar i no era accessible per als serveis d'emergències.
- El manteniment deficient, tant de la xarxa d'enllumenat públic com del clavegueram, en aquesta zona de la ciutat.
- La manca d'accessibilitat dels carrers, que impedia o dificultava el moviment a diverses persones veïnes del barri.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte d'Horta-Guinardó** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 14 de febrer de 2023, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 2 de març de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

- A l'octubre del 2022 la Gerència del Districte d'Horta-Guinardó va demanar al Departament d'Obres i Manteniment de fer una actuació de millora de les escales del passatge de Ceuta, així com la neteja de la vegetació.
- Al novembre del 2022 es van dur a terme les tasques de neteja i desbrossada de la vegetació amb mitjans manuals; s'adjunten fotografies dels treballs que es van fer.
- Al gener del 2023 es va encarregar la redacció d'un projecte d'estudi de les escales, així com d'altres elements com ara les baranes, la il·luminació, els parterres, etcètera, per cadascun dels barris del districte, per valorar futures actuacions i intervencions segons l'estat que presentessin.
- Al febrer del 2023 es va sol·licitar al Departament d'Estructures Vials la renovació de les baranes malmeses o en mal estat del passatge de Ceuta.

CONSIDERACIONS

1. L'eficàcia de l'Administració

Abans de res, aquesta Sindicatura vol manifestar que, **en la informació facilitada a l'informe de resposta, hi manca informació**. A banda de les actuacions fetes amb relació a l'estat de conservació de les escales del passatge de Ceuta i la manca de manteniment de la vegetació, també es demanava quines eren les actuacions previstes per solucionar el mal estat que presentava la pavimentació del carrer de les Coves d'en Cimany, i les actuacions previstes per millorar l'accessibilitat de la zona, així com l'enllumenat i el clavegueram.

Segons l'informe facilitat, **s'ha encarregat de fer un estudi de l'estat que presenten les escales de tot el districte**, també les del barri del Carmel, on es troba el passatge de Ceuta, així com dels elements i les instal·lacions annexes, però no s'especifica si

en aquest estudi es valoraran les condicions d'accessibilitat que ocasionen tants problemes a les persones veïnes de la zona, com han denunciat en les audiències públiques i, recentment, a través de diversos mitjans de comunicació.

Tanmateix, el Districte informa sobre el fet que **l'estudi s'ha encarregat aquest any 2023**, però no sobre quan es preveu dur a terme les actuacions de millora que necessàriament s'hauran de fer. Els veïns i veïnes del barri asseguraven que ja s'havia tractat aquest assumpte abans del confinament a causa de la pandèmia de la covid-19, per la qual cosa, des de fa més de tres anys es té coneixement del problema.

El Districte va manifestar a aquesta Sindicatura, en una reunió feta el 28 de febrer de 2023, que la seva capacitat d'invertir en millores a l'espai públic depenia dels recursos municipals que rebien per part del consistori. En aquest sentit, els responsables del Districte manifestaven preocupació pel poc marge que, segons afirmaven, tenien per intervenir en aquest àmbit tal com seria necessari, atenent els problemes que té el territori. Per aquest motiu, **demanaven que el pressupost municipal es distribuís territorialment de manera equitativa, d'acord amb les necessitats dels diversos districtes de la ciutat.**

Aquesta Sindicatura considera que, efectivament, els recursos haurien de repartir-se en funció de les necessitats de cada districte. Per això, **caldria que el Districte d'Horta-Guinardó elevés a les instàncies que considerés pertinents les seves demandes per tal de garantir que té capacitat suficient per donar resposta als problemes de la ciutadania.**

Tanmateix, aquesta institució també considera que el termini de tres anys per iniciar l'estudi previ, a partir del qual s'espera trobar solucions per millorar la qualitat de vida del veïnat, supera amb escreix el temps que es pot considerar raonable per atendre les demandes de la ciutadania.

Cal recordar al Districte que **el principi d'eficàcia dels serveis públics en què es basa la bona Administració** està recollit al dret de la Unió Europea (art. 41 i 42 de la Carta de drets fonamentals). Així mateix, l'article XXIII de la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, signada per l'Ajuntament de Barcelona, estableix que **les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics** i la seva adaptació a les necessitats dels usuaris, i vetllar per evitar qualsevol situació de discriminació o d'abús.

2. El manteniment de l'espai públic

Tal com s'ha exposat en el punt anterior, des del Districte no es fa cap referència als problemes que presenta el carrer de les Coves d'en Cimany, i d'entre els quals els veïns i veïnes denunciaven les dificultats que comporta el seu estat per a la mobilitat, tant dels vianants com dels vehicles.

Recordem que la Resolució 71/256 de la Nova Agenda Urbana, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 23 de desembre de 2016, estableix el compromís de les ciutats de **promoure la creació d'espais públics segurs, inclusius, accessibles, verds i de qualitat**.

I en aquest sentit, l'Ajuntament té competència pròpia en matèria de planejament, gestió i execució de l'urbanisme i la infraestructura viària i ha de prestar, entre altres, els serveis d'enllumenat públic i pavimentació de les vies (art. 25.2 i art. 26.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local).

Així és que, per **garantir la seguretat per al trànsit de les persones**, s'ha de fer una pavimentació i una conservació adequades de les vies públiques urbanes, ja que si les vies públiques no es conserven adequadament es poden produir accidents de la ciutadania, com ja ha succeït en alguna ocasió. En aquest cas, s'incorrerà en una possible responsabilitat patrimonial de l'Administració pública (article 106 de la Constitució espanyola).

Quant a l'accessibilitat que també reclama el veïnat, el consistori disposa d'un pla d'accessibilitat universal (2018-2026), amb l'objectiu de garantir l'exercici complet dels drets de totes les persones, i la Carta de drets i deures de la ciutat de Barcelona estableix que totes les persones en situació de vulnerabilitat, com ara **les persones grans o amb discapacitat, tenen dret a l'atenció i a la protecció que necessiten per promoure la seva autonomia personal** (art. 25).

En conseqüència, amb l'objectiu d'aconseguir una qualitat millor de l'espai públic i **amb la finalitat d'assegurar que totes les persones puguin fer efectiu el seu dret a la ciutat**, reconegut a l'article I de la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, les autoritats municipals han de fomentar el respecte a la dignitat de totes les persones i a la qualitat de vida de les persones que hi habiten. Per tant, **és necessari fer un seguiment constant de les possibles incidències i afectacions que es donin als carrers de la nostra ciutat**.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte d'Horta-Guinardó no ha estat eficaç** per millorar la qualitat de vida del veïnat afectat, i respectar-ne els drets i interessos legítims.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte d'Horta-Guinardó** que vetlli perquè es duguin a terme, al més aviat possible, les actuacions necessàries per garantir el bon estat dels paviments i dels elements urbans.
- **Recomanar al Districte d'Horta-Guinardó** que atengui les demandes de la ciutadania, especialment d'aquells col·lectius més vulnerables, i s'esforci per garantir-ne l'autonomia.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.